

Yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên các trường đại học Công an nhân dân trong bối cảnh hiện nay

Đỗ Thị Quyên

Email: doquyentn11@gmail.com
Trường Cao đẳng An ninh Nhân dân I, Bộ Công an
Tiền Đức, huyện Sóc Sơn, Hà Nội, Việt Nam

TÓM TẮT: Giáo dục đạo đức nghề nghiệp Công an nhân dân là nhiệm vụ quan trọng góp phần đào tạo ra những cán bộ, chiến sĩ công an có phẩm chất đạo đức tốt, có nhân cách hoàn thiện đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong bối cảnh hiện nay. Nghị quyết Đại hội VII của Đảng ủy Công an Trung ương khẳng định đạo đức nghề nghiệp Công an nhân dân là vấn đề mang tính thời sự cấp thiết. Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên các trường Công an nhân dân là hoạt động nhằm tác động đến nhận thức, thái độ và hành vi của học viên. Qua đó, học viên hiểu biết được hành vi đạo đức phù hợp với yêu cầu của ngành Công an và yêu cầu của xã hội. Quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp Công an nhân dân luôn chịu sự ảnh hưởng của nhiều yếu tố. Bài viết phân tích sự ảnh hưởng của các yếu tố đến quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên các trường đại học Công an nhân dân trong bối cảnh hiện nay.

TỪ KHÓA: Đạo đức nghề nghiệp, giáo dục, học viên, đại học, Công an nhân dân.

→ Nhận bài 22/3/2024 → Nhận bài đã chỉnh sửa 02/4/2024 → Duyệt đăng 15/7/2024.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12410707>

1. Đặt vấn đề

Giáo dục đạo đức nói chung và giáo dục đạo đức nghề nghiệp nói riêng cho học viên các trường đại học Công an nhân dân là một nhiệm vụ có ý nghĩa quan trọng. Đặc biệt, hiện nay, tình hình trong nước và quốc tế có nhiều biến động phức tạp, tác động trực tiếp đến đạo đức con người và đạo đức của cán bộ Công an nhân dân. Đặc biệt là các tác động của mặt trái nền kinh tế thị trường; âm mưu “diễn biến hòa bình”, “tự diễn biến”, “chuyên hóa” của các thế lực thù địch; hoạt động mạnh mẽ, tinh vi, bất chấp mọi thủ đoạn của thế lực thù địch và các loại tội phạm... đã làm nảy sinh những hiện tượng tiêu cực, kích động lối sống thực dụng, đề cao chủ nghĩa cá nhân, lối sống vị kỉ, đề cao giá trị vật chất và làm xói mòn đạo đức của người Việt Nam nói chung và của cán bộ, chiến sĩ công an nói riêng. Do đó, giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ Công an nhân dân trong thời đại mới là một yêu cầu cấp bách và lâu dài. Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên các trường đại học Công an nhân dân là một hoạt động diễn ra thường xuyên, liên tục, trong đó việc xác định mục đích rõ ràng, phù hợp với yêu cầu của xã hội, của ngành Công an là yếu tố cốt lõi. Quá trình này luôn chịu sự ảnh hưởng, chi phối của các yếu tố chủ quan và khách quan.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm cơ bản

2.1.1. Khái niệm đạo đức

Có rất nhiều khái niệm về đạo đức nhưng có thể hiểu khái quát về đạo đức như sau: Đạo đức là những phẩm chất tốt đẹp của nhân cách, biểu hiện và quy định nhận thức, thái độ, hành vi của mỗi cá nhân và được hình thành do quá trình tu dưỡng, rèn luyện theo các chuẩn mực, quy tắc đạo đức trong xã hội.

Như vậy, về bản chất, đạo đức là một thuộc tính tâm lí của nhân cách cá nhân. Đạo đức được biểu hiện thông qua nhận thức, thái độ, hành vi của mỗi cá nhân và quy định, điều chỉnh hành vi cá nhân. Bởi vậy, muốn đánh giá đạo đức của cá nhân cần phải nghiên cứu, tìm hiểu thông qua hoạt động thực tiễn của cá nhân đó về nhận thức, thái độ và hành vi. Đạo đức mang tính xã hội, tính lịch sử, được hình thành phát triển trong quá trình hoạt động và giao lưu của mỗi cá nhân, phụ thuộc vào sự tu dưỡng, rèn luyện của mỗi cá nhân.

2.1.2. Đạo đức nghề nghiệp và đạo đức nghề nghiệp Công an nhân dân

Khi nói về đạo đức nghề nghiệp, tác giả M. Alla (2003) định nghĩa: “Đạo đức nghề nghiệp được hiểu là hệ thống các chuẩn mực, giá trị điều chỉnh hành vi của con người trong lĩnh vực hoạt động nghề nghiệp” [1].

Có thể hiểu đạo đức nghề nghiệp là toàn bộ các giá trị, nguyên tắc, chuẩn mực đạo đức của một nhóm xã

hội phù hợp với đặc điểm, tính chất của lĩnh vực nghề nghiệp nhất định, có tác dụng định hướng và quy định hành vi ứng xử của các thành viên trong các mối quan hệ xã hội.

Đạo đức nghề nghiệp là những phẩm chất nhân cách của cá nhân, được hình thành trong quá trình học tập và hoạt động nghề nghiệp, phù hợp và được xã hội thừa nhận, có tác dụng điều chỉnh nhận thức, thái độ, hành vi của con người trong các mối quan hệ xã hội và hoạt động nghề nghiệp.

Nghề nghiệp Công an nhân dân là thuật ngữ chỉ chung đối với tất cả hoạt động xây dựng lực lượng, phòng ngừa, đấu tranh phòng chống tội phạm, góp phần bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội. Nghề nghiệp Công an nhân dân bao gồm các lĩnh vực hoạt động như: giáo dục, y tế, pháp luật, nghiệp vụ, kĩ thuật, hậu cần,... Lực lượng lao động trong Công an nhân dân được đào tạo và huấn luyện theo tiêu chuẩn và yêu cầu riêng, đặc thù không giống với lực lượng lao động ngoài ngành Công an.

Đạo đức nghề nghiệp Công an nhân dân là một nhánh trong hệ thống đạo đức xã hội, được hình thành dựa trên sự kết hợp những giá trị đạo đức của người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân với những yêu cầu, chuẩn mực về mặt đạo đức trong hoạt động nghề nghiệp của họ. Chính là sự kết hợp hài hòa giữa giá trị đạo đức cá nhân với giá trị đạo đức xã hội được quy định trong hoạt động của lĩnh vực Công an nhân dân. Tại Điều 31, Luật Công an nhân dân (2018) đã quy định về nghĩa vụ, trách nhiệm của sĩ quan, hạ sĩ quan, chiến sĩ Công an nhân dân [2]. Đó cũng là những phẩm chất đạo đức nghề nghiệp Công an nhân dân mà mỗi cán bộ, chiến sĩ cần có.

Đạo đức nghề nghiệp Công an nhân dân là những thuộc tính, phẩm chất nhân cách của người cán bộ công an phù hợp với nguyên tắc, quy tắc, chuẩn mực nghề, có khả năng ảnh hưởng, điều khiển, điều chỉnh nhận thức, thái độ, hành vi của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân trong hoạt động nghề nghiệp.

2.1.3. Giáo dục đạo đức nghề nghiệp và giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên ở trường đại học Công an nhân dân

Giáo dục đạo đức nghề nghiệp là quá trình tác động qua lại giữa nhà giáo dục và đối tượng giáo dục thông qua việc tổ chức các hoạt động sư phạm nhằm hình thành ở người học những phẩm chất đạo đức phù hợp với yêu cầu, đòi hỏi của hoạt động nghề và xã hội.

Trong các trường Công an nhân dân, quá trình giáo dục và đào tạo học viên được cụ thể hóa và thực hiện thông qua hai hoạt động cơ bản, đó là hoạt động dạy học và rèn luyện. Trong đó, hoạt động rèn luyện được tổ chức nhằm bồi dưỡng, phát triển ý thức tổ chức kỉ luật, lễ tiết tác phong, điều lệnh và các phẩm chất đạo

đức của người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân. Quá trình đó được tổ chức có mục đích, kế hoạch, nội dung, phương pháp, hình thức cụ thể và được tiến hành trong suốt quá trình đào tạo tại trường, song song với quá trình dạy học.

Giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên ở trường đại học Công an nhân dân là quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch, có nội dung, phương pháp của các lực lượng giáo dục trong nhà trường đến học viên nhằm hình thành tri thức, tình cảm và hành vi ứng xử phù hợp với các chuẩn mực đạo đức xã hội, chuẩn mực ngành Công an và truyền thống của lực lượng Công an nhân dân trong các hoạt động nghề nghiệp.

Nghề nghiệp Công an nhân dân có tính chất đặc thù, không trực tiếp tạo ra của cải vật chất cho xã hội, mà là nghề nghiệp với nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự xã hội, đấu tranh phòng, chống tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật... tạo ra môi trường lành mạnh cho xã hội phát triển bền vững. Do đó, quá trình đào tạo trong Công an nhân dân đòi hỏi chuyên sâu về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, pháp luật, nghiệp vụ. Giáo dục đạo đức nghề nghiệp trong Công an nhân dân có vai trò đặc biệt quan trọng đối với sự hình thành và phát triển nhân cách người cán bộ công an và đối với việc thực hành nghề nghiệp sau này. Vì vậy, quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên các trường Công an nhân dân là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên, liên tục. Trong đó, cần tập trung xây dựng lễ sống, lí tưởng cách mạng, tình cảm, niềm tin, thái độ đối với Đảng, Nhà nước và Nhân dân là yếu tố cốt lõi. Các nhà trường phải nhận thức đầy đủ, đúng đắn và có biện pháp phù hợp nhằm ngăn chặn, hoặc phát huy các yếu tố chủ quan, khách quan tác động đến quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên; đồng thời phát huy được tính chủ động, tích cực, tự tu dưỡng, tự rèn luyện của học viên.

2.2. Những yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên ở các trường đại học Công an nhân dân

2.2.1. Tác động từ điều kiện kinh tế, chính trị - xã hội

Hiện nay, nước ta đang trong thời kì xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng Xã hội chủ nghĩa. Đây là một chủ trương lớn, nhất quán của Đảng trong giai đoạn quá độ lên Chủ nghĩa xã hội. Nền kinh tế thị trường định hướng Xã hội chủ nghĩa không chỉ thúc đẩy sự phát triển kinh tế, cải thiện đời sống nhân dân, ổn định chính trị, phát triển đất nước, củng cố lòng tin của nhân dân với Đảng, nâng cao ý thức trách nhiệm của công dân trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc mà còn kích thích tính năng động, sáng tạo, tạo điều kiện cho con người bộc lộ phát huy hết tài năng của mình phục vụ cho bản thân, gia đình và xã hội. Bên cạnh đó, cơ chế thị trường cũng tác động làm nảy sinh những mặt

tiêu cực, gia tăng sự phân hoá giàu nghèo trong xã hội gây nên tình trạng mất dân chủ, làm biến dạng quan hệ trên - dưới, tình cảm đồng chí, đồng đội... Đây chính là kẻ hở để kẻ thù lợi dụng tuyên truyền hệ tư tưởng tư sản làm cho cán bộ, học viên xa rời mục tiêu lí tưởng cách mạng, tha hoá về đạo đức, lối sống. Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khoá XI đã chỉ rõ: “Một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có những đảng viên giữ vị trí lãnh đạo, quản lí, kể cả một số cán bộ cao cấp, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống...”.

Thực trạng trên là do những tác động của mặt trái nền kinh tế thị trường, sự du nhập của văn hóa, lối sống thực dụng, đề cao và chạy theo các giá trị vật chất. Đồng thời, các thế lực thù địch không ngừng đẩy mạnh âm mưu, thủ đoạn thúc đẩy tự diễn biến, tự chuyển hóa trong nội bộ nhằm phủ nhận, xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng; làm suy giảm niềm tin của quần chúng nhân dân đối với cán bộ, đảng viên và Đảng Cộng sản Việt Nam. Thực tế trên đặt ra yêu cầu mới đối với lực lượng Công an nhân dân, trong đó có nhiệm vụ xây dựng lực lượng, giáo dục đạo đức nghề nghiệp. Bên cạnh đó, một bộ phận cán bộ, chiến sĩ chưa thực sự coi trọng việc tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, giảm sút ý chí phấn đấu, dẫn đến những hành vi vi phạm văn hóa ứng xử, các quy định của ngành, của Đảng.

Những vấn đề trên, ảnh hưởng đến nhận thức của học viên về lí tưởng phấn đấu, động cơ học tập, ý thức đạo đức, lối sống của học viên. Vì vậy, cần tăng cường giáo dục lí luận Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, điều lệnh, chế độ quy định của ngành Công an và của nhà trường. Từ đó, đạo đức nghề nghiệp Công an nhân dân được bổ sung những nội dung mới, tạo ra những yêu cầu mới với vấn đề đạo đức xã hội nói chung và vấn đề giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên các trường đại học Công an nhân dân nói riêng.

2.2.2. Tác động từ quá trình tổ chức thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh

Đạo đức cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh là sự kế thừa, phát triển truyền thống văn hóa dân tộc, tinh hoa văn hóa nhân loại trên cơ sở nền tảng của Chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng, đạo đức và phong cách của Bác có vai trò, ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với lực lượng Công an nhân dân, là kim chỉ nam giúp lực lượng Công an nhân dân hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, đảm bảo trật tự an toàn xã hội trong mọi thời kì cách mạng. Vì vậy, Bộ Công an đã ban hành Kế hoạch số 05/KH-BCA (X11) về việc thực hiện Chỉ thị số 06/CT-TW của Bộ Chính trị về tổ chức cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương

đạo đức Hồ Chí Minh” trong Công an nhân dân; Chỉ thị số 05/CT-BCA-X11 ngày 19 tháng 8 năm 2013 của Bộ Công an về tiếp tục đẩy mạnh phong trào “ Công an nhân dân học tập, thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy” và cuộc vận động “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ”...

Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là một trong những biện pháp để phát huy những mặt tích cực, khắc phục những tiêu cực về đạo đức, lối sống. Theo đó, mục tiêu, yêu cầu, nội dung của Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15 tháng 6 năm 2016 có tác động không nhỏ đến nhận thức, trách nhiệm, hành vi của học viên. Xuất phát từ tầm quan trọng của việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh, trong giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên, các trường Công an nhân dân cần quán triệt sâu sắc, thực hiện tốt những vấn đề sau:

Tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân - Sáng ngời tư cách người Công an cách mạng. Mọi việc làm và hành động luôn lấy Tổ quốc, Đảng, Nhà nước và Nhân dân là gốc, sẵn sàng hi sinh vì bình yên và hạnh phúc của nhân dân. Thực hiện cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư trong mọi quan hệ, ứng xử, phát huy truyền thống, giá trị văn hóa và con người Việt Nam.

Nâng cao ý thức dân chủ và kỉ luật, gắn bó với nhau, mình vì mọi người, phải đặt mình trong tổ chức, trong tập thể, phải tôn trọng nguyên tắc, pháp luật, điều lệnh, kỉ luật, quy định của nhà trường; gần gũi, chân tình với nhau, học tập lẫn nhau, có trách nhiệm với nhau trong quá trình học tập, rèn luyện; coi trọng tự phê bình và phê bình, tránh hiện tượng nhân danh tự phê bình để đá kích, lôi kéo, chia rẽ làm rối nội bộ, tác động tích cực đến quá trình tổ chức, xây dựng tiêu chí đánh giá kết quả rèn luyện đạo đức.

2.2.3. Tác động từ mục tiêu, nhiệm vụ giáo dục - đào tạo của các trường đại học Công an nhân dân trong tình hình mới

Theo tinh thần Nghị quyết của Đảng uỷ Công an Trung ương về công tác giáo dục - đào tạo trong tình hình mới, mục tiêu, nhiệm vụ giáo dục - đào tạo của các trường Công an nhân dân nói chung, các trường đại học Công an nhân dân nói riêng vừa có tính hiện thực, vừa có tính dự báo, bao hàm cả thuận lợi, khó khăn và những thách thức mới đã và đang tác động trực tiếp toàn diện đến các tổ chức, các lực lượng và yêu cầu của nhiệm vụ giáo dục - đào tạo.

Hiện nay và trong những năm tiếp theo, nhiệm vụ giáo dục - đào tạo, nghiên cứu khoa học, nhiệm vụ xây dựng các trường đại học Công an nhân dân có sự vận động và đặt ra yêu cầu mới. Nghị quyết của Đảng qua các kì đại hội luôn coi giáo dục, đào tạo là quốc sách hàng đầu, là sự nghiệp của toàn Đảng, toàn dân, toàn

xã hội; đầu tư cho giáo dục là đầu tư phát triển. Nghị quyết số 29-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khóa XI) về “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng Xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế” đã chỉ rõ: “Xây dựng quy hoạch, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng... gắn với nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm an ninh, quốc phòng và hội nhập quốc tế. Thực hiện chuẩn hóa đội ngũ nhà giáo theo từng cấp học và trình độ đào tạo” là yếu tố then chốt để quản lý mục tiêu đào tạo đạo đức nghề nghiệp [3].

Xuất phát từ nhiệm vụ mới, yêu cầu mới, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 12/QĐ-BCT về việc Xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ và hiện đại. Nghị quyết đặt ra nhiệm vụ mới đối với các trường Công an nhân dân, trong đó, nhiệm vụ giáo dục đạo đức nghề nghiệp rất quan trọng, góp phần xây dựng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh.

2.2.4. Tác động từ môi trường giáo dục của các trường đại học Công an nhân dân

Môi trường giáo dục trong các trường đại học Công an nhân dân có tính chất đặc thù, vừa là môi trường sư phạm lành mạnh, nhân văn nhưng có tính chất của đơn vị vũ trang, dự bị chiến đấu với tính kỉ luật chặt chẽ, nghiêm minh. Học viên được học tập, rèn luyện, tu dưỡng trong sự giao thoa của nhiều yếu tố với tính chất của nhà trường sư phạm và đơn vị vũ trang. Trong điều kiện đó, học viên được tổ chức thành các trung đội, ăn ở, học tập, sinh hoạt tập trung và chấp hành các quy định về công tác quản lý giáo dục học viên, điều lệnh Công an nhân dân và kỉ luật của ngành. Theo đó, tất cả mối quan hệ, giao tiếp, ứng xử của học viên được định hướng, điều chỉnh bởi các quy định có tính kỉ luật cao. Trong quan hệ với thầy cô giáo là quan hệ cấp trên và cấp dưới; với bạn bè là đồng chí, đồng đội. Có thể nói, môi trường giáo dục trong các trường đại học Công an nhân dân có tính kỉ luật cao. Đây là điều kiện, cơ sở thuận lợi để học viên tu dưỡng, rèn luyện đạo đức nghề nghiệp của bản thân.

2.2.5. Tác động từ lực lượng giáo dục của các trường đại học Công an nhân dân

Đạo đức nghề nghiệp của học viên các trường đại học Công an nhân dân được hình thành và phát triển luôn đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy nhà trường, trực tiếp là đội ngũ thầy cô giáo chủ nhiệm, thầy cô giáo giảng dạy chuyên môn và của đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục. Chủ trương, nhiệm vụ, kế hoạch của Đảng ủy là định hướng, mô hình, phương hướng cho quá trình giáo dục; nhân cách thầy cô giáo là tấm gương sáng để

học viên học tập và noi theo.

Quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên ở các trường đại học Công an nhân dân còn chịu sự tác động của chính nhân cách giảng viên, cán bộ quản lý nhà trường. Nhân cách cao đẹp của nhà giáo, mà trực tiếp là đội ngũ giảng viên là những biểu tượng, hình mẫu mà người học noi theo và hướng tới. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói: “...Thầy tốt thì ảnh hưởng tốt, thầy xấu thì ảnh hưởng xấu, cho nên phải chú ý giáo dục ý thức chính trị - tư tưởng trước... Học trò tốt hay xấu là do thầy giáo, cô giáo tốt hay xấu” [4]. Giảng viên, cán bộ quản lý giáo dục phải chuẩn mực về đạo đức nghề nghiệp, luôn tự hoàn thiện nhân cách, là tấm gương về nhân cách cho học viên. Sự tác động tích cực của những tấm gương giảng viên, cán bộ quản lý giáo dục về nghiệp vụ, về phẩm chất nhân cách như những bài học trong đấu tranh, trong công tác huấn luyện, trong đào tạo, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống. Đặc biệt, lực lượng giáo dục trong các trường Công an nhân dân là những người được đào tạo, bồi dưỡng trong lực lượng vũ trang, có ý thức kỉ luật, có tinh thần trách nhiệm, có đạo đức trong sáng, lành mạnh. Đây là nhân tố thuận lợi, là hình mẫu lí tưởng tác động trực tiếp đến đạo đức nghề nghiệp của học viên.

2.2.6. Tác động từ đối tượng giáo dục của các trường đại học Công an nhân dân

Học viên các trường Công an nhân dân là những nhân cách đã có sự phát triển, hoàn thiện nhất định. Trong đó, nhận thức, động cơ nghề nghiệp, tình cảm nghề nghiệp, thái độ nghề nghiệp đã được định hình từ trước. Do vậy, quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên, các trường đại học Công an nhân dân cần phát huy, bồi dưỡng để học viên có nhận thức đúng đắn hơn, đầy đủ hơn. Trên cơ sở đó xây dựng lý tưởng cách mạng, mô hình nhân cách người Công an nhân dân “vừa hồng”, “vừa chuyên”, đáp ứng đòi hỏi của thực tiễn công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm. Trong quá trình đó, lực lượng giáo dục cần chú ý giáo dục động cơ phấn đấu rèn luyện đúng đắn, loại bỏ các quan điểm, tư tưởng trung bình chủ nghĩa, chủ nghĩa cá nhân. Động cơ học tập, rèn luyện xuất phát từ tình cảm, thái độ đối với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân - nhiệm vụ nặng nề nhưng rất vinh quang mà Đảng, Nhân dân đã tin tưởng, giao phó cho lực lượng Công an nhân dân.

Nhu cầu, động cơ học tập và rèn luyện thể hiện ở mỗi học viên khác nhau và có sự tác động, ảnh hưởng đến giáo dục đạo đức nghề nghiệp của học viên theo hai chiều. Sự tác động tích cực đến từ sự nhận thức sâu sắc của học viên về các phẩm chất đạo đức nghề nghiệp, học viên nhận thức rõ vai trò của việc học tập và rèn luyện tích cực sẽ đem đến những lợi ích cho bản thân,

đem lại sự hiểu biết, thúc đẩy học viên có hành động chiếm lĩnh được các tri thức, giá trị của nghề nghiệp. Ngược lại, học viên không có nhu cầu, động cơ học tập và rèn luyện hoặc nhu cầu, động cơ không đúng đắn, không phù hợp dẫn đến việc học viên không có động lực, không vượt qua được khó khăn, thử thách trong quá trình học tập và rèn luyện, có thể định hướng sai về các giá trị đó.

3. Kết luận

Sự ảnh hưởng của các yếu tố đến quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp diễn ra theo chiều hướng tích cực hoặc tiêu cực. Chúng có quan hệ chặt chẽ, tạo thành

một chỉnh thể, tác động thường xuyên và toàn diện tới công tác giáo dục đào tạo của nhà trường, trong đó có giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên. Vì vậy, phải nhận thức, đánh giá đúng các yếu tố tác động, phát huy những nhân tố tích cực, hạn chế thấp nhất những tác động tiêu cực để thực hiện có hiệu quả giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho học viên nhà trường Công an nhân dân hiện nay. Quá trình giáo dục đạo đức nghề nghiệp luôn đặt trong mối quan hệ tổng thể các thành tố của môi trường giáo dục nhằm tác động, hình thành các giá trị, chuẩn mực đạo đức phù hợp với đặc thù của nghề Công an và đáp ứng yêu cầu, đòi hỏi của thực tiễn hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- [1] Alla M, (2003), *The concept of professional ethics development as a condition of mastering value and ethic culture of personality*, Taras Shevchenko National University of Kiev, Ukraine.
- [2] Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam, (2018), *Luật Công an Nhân dân*, NXB Công an Nhân dân, Hà Nội.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam, (2013), *Nghị quyết số 29, Hội nghị Trung ương 8, Khóa XI của Đảng*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [4] Huỳnh Khải Vinh, (2011), *Một số vấn đề về lối sống, đạo đức, chuẩn giá trị xã hội*, NXB Chính trị Quốc gia, tr.52.
- [5] Hồ Chí Minh, (1983), *Về đạo đức*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [6] Trần Hậu Kiêm, (1997), *Giáo trình đạo đức học*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [7] Lý Thanh Hiền, (6/2017), *Các yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho sinh viên đại học ngành Nông nghiệp trong giai đoạn hiện nay*, Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, số 141, tr.25 - 29.
- [8] Nguyễn Thị Huệ, (2022), *Định hướng giá trị đạo đức nghề nghiệp của học viên các học viện, trường đại học Công an Nhân dân*, Luận án Tiến sĩ Tâm lý học, Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng, Hà Nội.
- [9] Nguyễn Huy Phòng, (2013), *Đạo đức nghề nghiệp trong kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế*, Tạp chí Cộng sản, số 65, tr.22.
- [10] Nguyễn Thị Lan Anh, (5/2021), *Giáo dục đạo đức cho sinh viên ở các trường đại học, cao đẳng giai đoạn hiện nay*, Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, số đặc biệt, tr.53 - 58.
- [11] Phạm Bá Lượng, (2009), *Giá trị đạo đức truyền thống trong việc giáo dục đạo đức cho học viên Công an Nhân dân Việt Nam hiện nay*, Luận án Tiến sĩ Triết học, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.

FACTORS AFFECTING PROFESSIONAL ETHICS EDUCATION FOR STUDENTS OF THE PEOPLE'S POLICE UNIVERSITIES IN THE CURRENT CONTEXT

Do Thi Quyên

Email: doquyentn11@gmail.com
People's Security College I, Police
Tien Duc, Soc Son district, Hanoi, Vietnam

ABSTRACT: *Ensuring the ethical conduct of officers within the People's Public Security is paramount in cultivating individuals with strong moral fiber and exemplary character, aligning them with the demands of the present context. As emphasized in the Resolution of the 7th Congress of the Central Public Security Party Committee, enhancing the professional ethics of the People's Public Security stands as an immediate concern. At the core of this endeavor lies the education of students attending People's Police Schools, aimed at shaping their perceptions, attitudes, and actions towards ethical standards relevant to the policing profession and broader society. However, the efficacy of this educational process is subject to various influencing factors. This article delves into analyzing these factors and their impact on the professional ethics education of students enrolled in People's Public Security universities within the current context.*

KEYWORDS: Professional ethics, education, students, universities, Police.